

T.C.
NIĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİ ÖĞRENCİLER EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Esaslar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönerge'nin amacı; Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinde önlisans, lisans ve lisansüstü programlarda kayıtlı bulunan engelli öğrencilerin, eğitimlerine devam etmeleri, derse katılımları ve sınav uygulamaları sırasında engel durumları nedeniyle karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak üzere yapılacak işlemleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönerge, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinde ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarına devam etmekte olan engelli öğrencilerin eğitim-öğretim ve sınav uygulamalarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönerge;

- a) 28/10/2009 tarihinden itibaren Türkiye'de yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'nin 24 üncü maddesine,
- b) 7/7/2005 tarihli ve 25868 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un 15 inci maddesine,
- c) 14/08/2010 tarihli ve 27672 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmelik'e,
- ç) 14/2/2014 tarihli ve 28913 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'e,
- d) Yükseköğretim Kurulu Özürlü Öğrenci Komisyonu'nun, yükseköğretim kurumlarında engelli öğrencilerle ilgili yürütülen sınavlara ilişkin 21/01/2010 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul Kararın'da değişiklik yapılmasına ilişkin 25/08/2011 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında alınan kararlara,
- e) Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Senatosu tarafından 18/06/2015 tarihinde kabul edilen Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Yönergesine, dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4– (1) Bu Yönerge'de geçen;

- a) Ders: Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarda okutulan zorunlu ve seçmeli dersleri,
- b) Engelli Öğrenci: Doğuştan ya da sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeni ile toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlüğü olan ve koruma, bakım, iyileştirme, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan yükseköğretim öğrencisini,
- c) Engelli Öğrenci Birimi: Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinde kurulan Engelli Öğrenci Birimini,
- ç) Özürlü Sağlık Kurulu Raporu: Özürlü Sağlık Kurulu tarafından hazırlanan, kişilerin özür ve sağlık durumları ile kullanım amacını belirten belgeyi,
- d) Rektör: Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörünü,

e) Sınav: Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesinde ön lisans, lisans ve lisansüstü programlara dair yapılan ara sınavlar ve genel sınavlar ile bu sınavlara ek olarak yapılan mazeret, bütünleme, tek ders, muafiyet vb. sınavları,

f) Üniversite: Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesini,

g) Yönetmelik: Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğini ve Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliği, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Derslere İlişkin Esaslar ve Uygulamalar

Ders uygulama esasları

MADDE 5 - (1) Ders öncesinde, sırasında ve sonrasında öğrencinin gereksinimi doğrultusunda destekleyici hizmetlerin gerçekleştirilmesine ilişkin usul ve esaslar şunlardır:

a) Ders programları hazırlanırken engelli öğrenciler için mümkün olduğunca binaların giriş katlarında bulunan ulaşılması kolay derslikler planlanır.

b) Derslerle ya da ders programları ile ilgili yapılacak duyuru ve ilanlarda, engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurulur.

c) Her yarıyıl başında, Engelli Öğrenci Birimi tarafından engelli öğrencilerin danışmanları ve derslerinde görev alacak öğretim elemanlarına, bu öğrencilerin kimlik bilgileri ve ilgili birimlerden resmi yazışmalar yoluyla alınan engel durumlarına ilişkin bilgi verilir.

ç) Eğitim-öğretim yılı içerisinde, her yarıyıl başında, engelli öğrencilerin derslerinde görev alacak öğretim elemanlarına, bu alanda uzman veya çalışmaları bulunan kişiler tarafından “engelli bireylerle iletişim ve farkındalık eğitimi” ve “danışmanlık hizmeti” Engelli Öğrenci Birimi tarafından verilir.

d) Öğrencinin talep etmesi durumunda öğretim elemanın hazırlamış olduğu ders ile ilgili materyal Engelli Öğrenci Birimi tarafından hazırlatılır ve öğrenciye verilir.

e) İşitme engeli bulunan öğrencilerin oturma düzeninin, ders anlatan/sunum yapan öğretim elemanını ve sınıf arkadaşlarını rahatlıkla görebileceği şekilde olması ve öğretim elemanının yüzünün engelli öğrenci tarafından görülebilecek şekilde, işitsel ipuçlarını kullanarak ve ses tonunu ayarlayarak ders anlatması sağlanır.

f) Görme engelli öğrencilerin, bilgisayarlı uygulama dersleri için ses sistemli bilgisayarlar kullanılır. Görsel materyallerin yer aldığı derslerde, materyal hakkında sözlü betimleme yapılarak görme engelli öğrencinin materyali kavraması sağlanır. Kuramsal bilgilerin işlendiği derslerde, kişisel görüş ve tartışmalar hariç olmak üzere, ilgili öğrencinin ses kaydı yapılmasına izin verilir.

Ders muafiyeti

MADDE 6 - (1) Engellilik durumu ve derecesi sağlık raporu ile belgelendirilen ve muafiyet isteğinde bulunan öğrenci, ders seçmeli ise eşdeğeri, eşdeğeri yoksa ya da zorunlu ise danışmanın ve ders veren öğretim elemanının onayıyla söz konusu güçlüklerin giderilmesine ilişkin değişiklikler, uyarlamalar ve düzenlemeler yapılarak öğrencinin dersi alması sağlanır.

(2) Öğrencinin yapılan uyarlamalara rağmen, engeli nedeniyle dersin gereklerini yerine getirememesi veya o derse bir eşdeğer ders olmaması halinde bu konuda gelişen program ve teknik kullanılarak ders programı öğrencinin ihtiyacına göre uyarlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınavlara İlişkin Esaslar ve Uygulamalar

Sınav uygulama esasları

MADDE 7 - (1) Sınav uygulama esasları şunlardır:

- a) Engelli öğrenciler için mümkün olduğunca binaların giriş katlarında bulunan, ulaşılması kolay sınav salonları planlanır.
- b) Engelli öğrenci, talep ederse, rahatsız olmayacakları ve rahatsız etmeyecekleri bir ortamda tek kişi olarak o dersin kavram ve terminolojisine hakim görevli nezaretinde sınava girebilir.
- c) Sınav öncesi ve sırasında yapılacak duyuru ve ilanlar, öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurularak hazırlanır.
- ç) Engelli öğrenciler, engellerine yönelik yardımcı ve tıbbi araç gereçlerle sınava girebilir.
- d) Engel durumlarına göre öğrencilerin sınavları, eğer uygunsa, çoktan seçmeli test şeklinde yapılır. Aksi takdirde sınavlar, engelli öğrencilerin talepleri doğrultusunda bilgisayar ortamında yapılabilir.
- e) Görme engelli öğrenciler için soru kağıdı yada kitapçığı, imkanlar ölçüsünde, kabartma tarzında ya da sesli olarak, kısmi görme engeli olanlar için 16-18 puntolarda hazırlanır.
- f) Okuyucu-işaretleyici/yazıcı ya da büyük puntolu soru kağıdı ya da kitapçığı ile sınava giren görme engelli, doğuştan ağır işitme engeli olanlar ile yazma ve hareket güçlüğü çeken öğrencilere, sınav süresinin yarısı kadar ek süre verilir. Görme engelli öğrenciler şekilli sorulardan muaf tutulur.
- g) Sınav esnasında, engelli öğrencilerin ihtiyaç duyulması halinde, geri dönmek kaydıyla görevli nezaretinde, sınava kısa süreliğine ara vermesine sınav yürütücüsü tarafından izin verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Uyuşmazlık ve hüküm eksikliği

MADDE 8 - (1) Engelli öğrenci, öğrencisi bulunduğu enstitü/fakülte/konservatuar/yüksekokul/meslek yüksekokulu ile uyuşmazlık yaşarsa ya da bu Yönerge'de tanımlanmamış bir engellilik durumu ve ihtiyacı ile karşılaşılırsa Engelli Öğrenci Birimi konuyu görüşerek, karara bağlar.

Yürürlük

MADDE 9 - (1) Bu Yönerge, Senatoda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 - (1) Bu Yönerge hükümleri Rektör tarafından yürütür.